

Aalborg d. 22 marts 2010-03-22

Til Folketingets Miljøudvalg,
(i forbindelse med foretræde på Østerild kro d. 22 marts 2010)

Afslag på offentlighedsindsigt i beslutningsgrundlaget bag valg af testcenterlokalitet.

Jeg anmodede d. 3. December 2009 Miljøministeriet om offentlighedsindsigt i beslutningsgrundlaget, og fik d. 18 dec. afslag med følgende begrundelse:

"Da materialet i forbindelse med regeringens økonomiudvalgs behandlinger betragtes som materiale i forbindelse med: "Statsrådsprotokoller, referater fra møder mellem ministre og dokumenter, der udarbejdes af en myndighed til brug for sådanne møder, og dermed omfattet af undtagelsesbestemmelsen i Lov om offentlighed i forvaltningen 10, stk. 1, kan Deres anmodning om aktindsigt i dette materiale ikke imødekommes"

Den 26 januar indsendte jeg en ny anmodning om aktindsigt i de faktiske omstændigheder vedrørende udvælgelsen af teststed, idet jeg her bl.a. henviste til, at §11, i Lov om offentlighed i forvaltningen, som kan overtrumfe § 10, når man anmoder om oplysninger om *faktiske omstændigheder*. 5 uger senere, d. 4. marts fik jeg et afslag på anmodningen med følgende begrundelse:

"Du anmodede den 3. december 2009 om aktindsigt i beslutningsgrundlaget for udvælgelsen af Østerild Klitplantage som testområde. Det fremgår af By-og Landskabsstyrelsens afgørelse den 21. december 2009 herom, at materialet i forbindelse med regeringens økonomiudvalgs behandlinger er undtaget retten i aktindsigt, jf. offentlighedslovens §10, stk. 1. Det skal oplyses, at der i det undtagede materiale ikke fremgår yderligere om eller faktuelle omstændigheder vedrørende de 14 arealer udover, hvad der allerede er offentliggjort".

Det Miljøministeriet siger er, at der ikke er mere materiale, end det der er lagt ud på nettet. Jeg har læst dette igennem, og må konkludere at beslutningsgrundlaget er helt utilstrækkeligt.

Hvad mangler der for at sikre et tilstrækkeligt beslutningsgrundlag?

(a) Der mangler en "Testcenterstrategi rapport", der belyser behovet for prototype testcentre.

Vi har at gøre med etablering af bl.a. et nationalt testcenter, som vil koste samfundet flere hundrede millioner kroner, og som desuden er af afgørende betydning for om dansk vindmølle- og offshore industri vil kunne konkurrere på det internationale marked på lidt længere sigt.

En sådan samlet analyse findes ikke. På min forespørgsel til Peter Hjulær, Risø, om der eksisterer en "Testcenterstrategi rapport", henviser han til en rapport på vindmølleindustriens hjemmeside. På denne side kan man finde en relativ kort beskrivelse af vindmølleindustriens behov for prototype testcentre.

Det kunne også være, at man skulle teste servicering og adgangsforhold for vindmøller på hav. Det kan man ikke gøre på landplaceret testcenter. Selve begrundelsen for ikke at teste møllerne på hav er svag, al den stund at kun ca. 50 % af offshore omkostningerne har at gøre med selve vindmøllen, mens resten er offshore fundament, bygning af specialskibe til at montere og servicere offshore møller fra, etc. Det sidste er noget, som vil skulle gøres i et samarbejde med danske skibsværfter m.v.

(b) Der mangler en grundig miljø- og økonomisk analyse af alternative placeringer af et nationalt testcenter.

Der forligger kun meget korte beskrivelser af 14-17 undersøgte alternativer. De fleste af disse alternativer afvises af Miljøministeriet på 2-5 linjer. Kærneproblemet i miljøministeriets alternativopstilling er, at der ikke må være beboelse inden for en afstand af 1000 meter, at der skal stå 7 møller i en nord/syd opstilling, samt at beliggenheden ikke må være for tæt på havet. Hvis man lavede om på disse forudsætninger, og f.eks. accepterede 10-20 boliger/landbrug inden for de 1.000 meter, og at der kun skulle stå 3-5 møller i nord/sydgående retning i kombination med, at de kunne stå i to rækker, ville der dukke en række nye mulige placeringer op. Men der er ikke i beslutningsgrundlaget nogen systematisk begrundelse for de 7 møller på række som et valgkriterium. Det kunne være, at man i stedet skulle have placeringer to forskellige steder af de 7 møller, og at det kunne give både fordele og ulemper. Men dette diskuteres ikke. Det kunne også være, at det ville være billigere at kompensere 10-20 boliger rigeligt, med 2-10 millioner hver, alt efter skadesomfang, i stedet for at skulle bruge flere hundrede millioner på genplantning af skov. Men det er der ikke regnet på. Det kunne også være, at man kunne placere offshore produktionsmøller foran testmøller som står tæt på havet, og på den måde få en væsentligt mere virkelighedsnær simulering af en offshore placerings vindbetingelser, end man får på en placering inde i landet. Men det er ikke undersøgt.

(c) Der mangler en grundig cost - benefit analyse af Østerild placeringen, hvor alle omkostninger og indtægter ved Østerild testcentret gøres op. Det er muligt at lave en sådan, og den er en almindelig procedure i andre projektevalueringssammenhænge. Som en del af denne undersøgelse bør der laves en *grundig regionaløkonomisk analyse af Østerild placeringen*, hvor alle omkostninger og indtægter for Nordthy området stilles op. En sådan undersøgelse vil skulle omfatte både beskæftigelsesmæssige virkninger af testcentret sat over for tabte indtægter p.g.a. restriktioner på udnyttelsen af vindkraft i Nordthy, omkostningerne ved tabte fremtidige turistindtægter, omkostninger ved svækkelse af områdets naturmæssige attraktivitet som arbejdssted for uddannet arbejdskraft udefra, etc.

Diskussionen af det nationale testcenters beliggenhed er særdeles vigtig, og er begyndelsen til en række beslutninger om testcentre fordelt rundt omkring i landet. Det er derfor nødvendigt at man allerede nu gennemfører de nødvendige analyser og i fuld offentlighed. Hvis man ikke gør det risikerer man dels, at tage helt forkerte beslutninger, dels at sætte befolkningens store goodwill overfor vindkraften overstyr. Jeg håber, at miljøudvalget vil gøre noget for, at ovennævnte undersøgelser laves inden den endelige placeringsbeslutning tages.

Med venlig hilsen

Frede Hvelplund
Prof. i Energiplanlægning
Institut for Samfundsudvikling og planlægning
Aalborg Universitet
Fibigerstræde 13
9220 Aalborg Ø
Tlf. 99408380